



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Štěpána Výborného, soudce Martina Bobáka a soudkyně Karly Cháberové ve věci

žalobkyně: **UNITED BAKERIES a.s.**, IČO: 28976231
sídlem Pekařská 598/1, Praha 5
zast. advokátkou JUDr. Sylvií Sobolovou, Ph.D.
sídlem Jungmannova 24, Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**
sídlem Na Františku 32, Praha 1
zast. advokátem doc. JUDr. Janem Brodcem, LL.M., Ph.D.
sídlem Rubešova 162/8, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 10. 2021, č. j. MPO 614925/21/61500,

takto:

- I. Návrh na přerušení řízení se zamítá.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 10. 2021, č. j. MPO 614925/21/61500, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 15 342 Kč do jednoho měsíce od právní moci rozsudku, k rukám advokátky JUDr. Sylvie Sobolové, Ph.D.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

I. Rekapitulace předchozího řízení a obsah správního spisu

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného (**napadené rozhodnutí**), kterým žalovaný dle § 14m odst. 1 písm. b) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (**rozpočtová pravidla**), zamítl její žádost o poskytnutí dotace vedenou pod registračním č. CZ.01.3.10/0.0/0.0/19_251/0021540 (**žádost**).
2. Z předloženého správního spisu soud zjistil následující pro své rozhodnutí podstatné skutečnosti.
3. Žalobkyně provozuje pekárny. Náleží do koncernu AGROFERT, a.s. (**společnost Agrofert**). Žalobkyně požádala žalovaného o poskytnutí dotace na projekt „*Zvýšení účinnosti užití energie v systému zásobování teplem UNITED BAKERIES, a.s., Pekárna Pardubice*“ (**projekt**). Učinila tak na základě Výzvy V. programu podpory Úspory energie (**výzva**) v rámci Operačního programu podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014-2020 (**operační program**).
4. Žalovaný posoudil žádost podle kritérií hodnocení a výběru projektů uvedených v příloze č. 3 výzvy. Žádost splnila tato kritéria a dne 24. 8. 2020 ji výběrová komise doporučila k financování.
5. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že se následně zabýval souladem žádosti s právními předpisy, např. s § 4c zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů (**zákon o střetu zájmů**). Vysvětlil, že operační program stanovuje v souladu s čl. 120 odst. 1 a 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 (**nařízení č. 1303/2013**) míru spolufinancování jednotlivých projektů. Ustanovení čl. 5.1 písm. d) výzvy dle žalovaného počítá s proplacením dotace z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Ustanovení čl. 7 výzvy stanovuje, že dotace budou poskytovány v souladu s Pravidly spolufinancování strukturálních a investičních fondů v programovém období 2014 – 2020 (**pravidla spolufinancování**). Bod 5. 2. 6. pravidel spolufinancování nepředpokládá spolufinancování dotace ze státního rozpočtu.
6. Žalovaný upozornil, že způsob vyplácení podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj spočívá v tom, že příjemce dotace nejprve předfinancuje způsobilé výdaje ze svých zdrojů, následně předloží žádost o platbu správnímu orgánu, na jejímž základě správní orgán vyplatí dotaci. Teprve poté správní orgán požádá Evropskou komisi o vyplacení příslušné částky. Tímto způsobem dochází k financování způsobilých výdajů z Evropského fondu pro regionální rozvoj, a nikoli ze státního rozpočtu.
7. Žalovaný odkázal na audit Evropské komise č. REGC414CZ0133 (**audit**) týkající se souladu řídicích a kontrolních systémů ČR s právním rámcem dle čl. 75 odst. 1 a 2 nařízení č. 1303/2013. Výstupem auditu byla Závěrečná zpráva ze dne 29. 11. 2019, na kterou navázal dopis ze dne 22. 10. 2020, tzv. follow-up (společně označované jako **auditní výstupy**); oba dokumenty jsou založeny ve spisu. Dle žalovaného vypovídaly auditní výstupy o nezpůsobilosti proplacení příspěvku z Evropského fondu pro regionální rozvoj v případě žádostí o podporu podaných členy koncernu Agrofert od 1. 9. 2017, pokud současně pan Ing. A. B. byl nebo je veřejným funkcionářem.
8. Žalovaný připustil, že výstupy auditu nebyly rozhodnutím ve smyslu čl. 144 a 145 nařízení č. 1303/2013. Jedním dechem však dodal, že musel závěry auditu zohlednit při posuzování žádosti žalobkyně o dotaci s ohledem na plnění svých úkolů nejehospodárnějším způsobem dle § 45 odst. 2 rozpočtových pravidel; předběžnou kontrolu plánovaných a

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

připravovaných akcí dle § 26 odst. 1 písm. a) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě; zachování rovnosti mezi žadateli o dotaci; a povinnost předcházet nesrovnalostem dle čl. 122 odst. 2 nařízení č. 1303/2013.

9. Žalovaný zamítl žádost žalobkyně pro neexistenci zdroje financování, s vědomím, že mu § 14m odst. 1 písm. b) rozpočtových pravidel tuto pravomoc výslovně neuděluje. Žalovaný se ve zbytku odůvodnění napadeného rozhodnutí věnoval argumentům žalobkyně.
10. Žalovaný uznal, že správní spis neobsahoval podklady, z nichž Evropská komise vycházela při vypracování auditních výstupů (viz bod 7 shora), což by mohlo vzbuzovat pochyby o tom, zda skutkový stav odpovídal stavu zjištěnému Evropskou komisí. Žalovaný konstatoval, že nejde o vadu, neboť žádost žalobkyně zamítl pro nesplnění předpokladu pro poskytnutí dotace z operačního programu, tj. financování projektu z Evropského fondu pro regionální rozvoj, nikoli pro střet zájmů dle § 4c zákona o střetu zájmů, který vůbec neposuzoval. Z téhož důvodu se žalovaný nezabýval střetem zájmů podle čl. 61 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2018/1046 ze dne 18. 7. 2018 (**finanční nařízení**). K poskytnutí a vyplacení dotace v případě dřívější žádosti jiné společnosti patřící pod společnost Agrofert registrované pod č. CZ.01.3.10/0.0/0.0/17_101/0013291, žalovaný uvedl, že dotaci poskytl předtím, než byl obeznámen se závěry Evropské komise.

II. Argumentace účastníků

11. Žalobkyně vznesla šest žalobních bodů:

1) Obavy žalovaného týkající se zatížení státního rozpočtu vyplacením dotace bez využití fondu EU nejsou důvodem pro zamítnutí žádosti žalobkyně o dotaci. Z žádného právního předpisu, výzvy nebo dotačních podmínek nevyplývá, že by v rámci operačního programu nemohla být dotace vyplacena čistě z národních prostředků. Pro žalobkyni je rozhodné pouze splnění podmínek dotace. Zdroj financí je věcí poskytovatele dotace.

2) Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost a vnitřní rozpornost. Žalovaný nejprve konstatoval, že žalobkyně splnila kritéria hodnocení žádosti, a poté poukázal na nutnost posoudit splnění podmínek § 4c zákona o střetu zájmů. Žalovaný však toto posouzení vůbec neprovedl, jak vyplývá ze s. 7 napadeného rozhodnutí. Žalovaný přiřkl výstupům z auditu význam, který má až rozhodnutí Evropské komise o finanční opravě ve smyslu čl. 85 nařízení č. 1303/2013. Auditní výstupy nejsou rozhodnutím, tím méně rozhodnutím o předběžné otázce. Sama Evropská komise v bodech 44 a 47 svého vyjádření ze dne 6. 5. 2021 v řízení před Tribunálem uvedla, že výsledky auditu jsou pouze přípravným aktem, který není konečným rozhodnutím Komise vůči České republice ohledně předmětu auditu, a nezakazují žalovanému poskytovat dotace společností ze skupiny Agrofert.

3) Auditní výstupy jsou procesně nepoužitelným důkazem, neboť byly získány v rozporu s právními předpisy. Auditři Evropské komise překročili svou pravomoc, protože se při auditu zabývali dotačními projekty konkrétních osob namísto kontroly řídicích a kontrolních systémů členského státu. Žalobkyně nebo její mateřská společnost Agrofert nebyly účastníky auditní procedury a Evropská komise je neobeznámila s auditními výstupy; žalobkyně se proti nim neměla jak bránit. Auditní výstupy navíc nebyly podloženy konkrétními podklady. Auditři byli podjatí, protože jsou spojeni s Pirátskou stranou a TOP 09, tj. s politickými stranami, které dlouhodobě využívají auditní výstupy jako nástroj politického boje proti Ing. A. B.

4) Auditní výstupy jsou věcně nesprávné. Auditóři vyložili § 4c zákona o střetu zájmů rozšiřujícím způsobem v rozporu s nálezem Ústavního soudu ze dne 11. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/17, bod 41. Auditóři nesprávně považovali za znak ovládnutí žalobkyně to, že Ing. A. B. založil svěřenské fondy, do nichž vložil akcie společnosti Agrofert; dobu trvání a účel svěřenských fondů; první jmenování, způsob volení, odvolání a omezení jednatelského oprávnění správců svěřenských fondů; existenci blokačního práva atd. Svěřenské fondy nemají právní osobnost, nejsou ovládající osobou. Jediným akcionářem žalobkyně je společnost Agrofert řízená osobou, která vykonává vlastnická práva k akciím, s nimiž je spojen 90 % podíl na hlasovacích právech; tato osoba je fyzickou osobou, kterou již dále ovládat nelze. Chybný výklad § 4c zákona o střetu zájmů nelze překlénout eurokonformním výkladem, protože zákon o střetu zájmů je ryze vnitrostátní právní předpis, který netransponuje žádnou evropskou směrnici. Poskytnutí dotace nebránil ani čl. 61 finančního nařízení, protože se žalobkyně vůbec netýkal.

5) Krajský úřad Středočeského kraje rozhodl dne 26. 9. 2019, č. j. 117665/2019/KUSK, o tom, že Ing. A. B. neovládá společnost náležející do koncernu Agrofert. Jednalo se o rozhodnutí o předběžné otázce, kterým byl žalovaný vázán dle § 57 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (**správní řád**).

6) Žalovaný potvrdil, že žádost žalobkyně splnila formální náležitosti a podmínky přijatelnosti, poté ukončil věcné hodnocení projektu, přičemž na základě dosaženého bodového skóre dospěl k závěru, že projekt splňuje zásady hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti. Navzdory všem těmto okolnostem žalovaný zamítl žádost o dotaci, čímž zasáhl do legitimního očekávání žalobkyně dle § 2 odst. 4 správního řádu. Žalovaný navíc porušil § 8 odst. 1 správního řádu, protože v řízení o žádosti zastával jiný názor, než který zastávala ČR v auditní proceduře.

12. Žalobkyně navrhla, aby soud přerušil řízení a položil předběžnou otázku Soudnímu dvoru EU. Dle mínění žalobkyně se měl soud dotázat Soudního dvora, zda jsou auditní výstupy platnými akty EU vydanými v souladu s nařízením č. 1303/2013; zda jsou pro žalovaného a Evropskou komisi právně závazné; zda čl. 72 až 75 nařízení č. 1303/2013 brání v řízení o poskytnutí dotace výkonu práva na obhajobu v rozsahu, v němž by obhajoba zpochybňovala auditní výstupy Evropské komise; zda čl. 61 finančního nařízení požaduje, aby členské státy přijaly právní předpis zakazující poskytnutí dotace společností, jejichž skutečný majitel je členem vlády, byť se nijak nepodílí na procesech vedoucích k přijetí rozhodnutí o poskytnutí dotace.
13. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a nad jeho rámec uvedl, že operační program v kapitole 6. 2. detailně vysvětlil, jak funguje financování projektu z evropských fondů. Projekt je z 30 % financován z rozpočtu EU a tato investice je pouze dočasně kryta předfinancováním ze státního rozpočtu. Z tohoto důvodu neobstojí tvrzení žalobkyně, že dotace mohla být vyplacena čistě z národních prostředků.
14. Žalovaný byl přesvědčen, že neporušil legitimní očekávání žalobkyně. Dle § 14 odst. 1 rozpočtových pravidel není na dotaci právní nárok a nikdy nelze vyloučit, že se i v pozdější fázi řízení objeví zcela nová skutečnost bránící poskytnutí dotace (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 4. 2021, č. j. 18 A 6/2020-224, bod 46). Ačkoli žalobkyně úspěšně prošla předběžným schvalováním a výběrem žádosti, žalovaný ji mohl dotaci nepřidělit na základě auditních výstupů.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

15. Žalovaný upozornil na závěry Městského soudu v Praze vyjádřené v rozsudcích ze dne 5. 10. 2020, č. j. 14 A 49/2020-79, a ze dne 12. 4. 2021, č. j. 18 A 6/2020-224, zejména na to, že Evropská komise je oprávněna vykládat § 4c zákona o střetu zájmů, a že auditní výstupy jsou relevantní skutečností z pohledu žalovaného jakožto řídicího orgánu, který předchází nesrovnalostem a dbá na stabilitu veřejných rozpočtů. K tomuto názoru se přiklonil Ústavní soud v nálezu Pl. ÚS 4/17, body 105 a 106.
16. Žalovaný uzavřel, že Evropská komise je řídicím orgánem operačního programu. V auditních výstupech mu uložila opatření dle čl. 75 odst. 3 nařízení č. 1303/2013. Žalobkyni doposud nevzniklo právo na poskytnutí dotace, proto žalovaný postupoval v souladu se zásadami prevence a spolupráce, a tedy žádost zamítl.
17. Žalobkyně v replice shrnula svou žalobní argumentaci a doplnila, že dotace je vyplácena v systému sdíleného řízení, který nespočívá v podřízení žalovaného Evropské komisi, ale v dělbě pravomocí při poskytování dotace. Právní vztah mezi Evropskou komisí a Českou republikou nelze zaměňovat s právním vztahem mezi žalovaným a žalobkyní. Způsob financování dotace nemá vliv na dělbu pravomocí v rámci sdíleného řízení.
18. Žalobkyně upozornila, že namítala vady auditu, ale žalovaný se s těmito výtkami nijak nevypořádal. Žalobkyně nemohla zpochybnit skutkový stav a s ním související právní posouzení. Žalovaný se ztotožnil s auditními výstupy, aniž se sám v řízení o žádosti zabýval existencí střetu zájmu. Evropská komise v bodu 9 vyjádření ze dne 9. 2. 2022 připouští, že členský stát se nemusí ztotožnit s auditními závěry, může žadateli dotaci poskytnout a následně ji uplatnit u Evropské komise.
19. Dle žalobkyně není § 4c zákona o střetu zájmů použitelným právem ve smyslu čl. 6 nařízení č. 1303/2013, protože nemá žádnou souvislost s uplatňováním práva EU. I kdyby tomu tak ale nebylo, měla Evropská komise naložit s § 4c zákona o střetu zájmů jako s kteroukoli jinou skutkovou okolností, tj. měla její existenci prokázat a nemohla její obsah vykládat odlišně než vnitrostátní soudy.
20. Žalobkyně poukázala na to, že čl. 5. 2. 6. pravidel spolufinancování se dle čl. 5. 2. týká pouze podpory příjemců a intervencí v regionu hlavního města Praha, což není projekt žalobkyně, který měl být realizován v Pardubicích.
21. Dle žalobkyně znamená § 14 odst. 1 rozpočtových pravidel pouze to, že dotaci neobdrží každý, kdo o ni požádá. To však nic nevypovídá o jejím legitimním očekávání. Závěr stran legitimního očekávání vyjádřený v rozsudku 18 A 6/2020, se v nynějším řízení neuplatní, protože jde o pouhé *obiter dictum*. Totéž platí ve vztahu k rozsudku 14 A 49/2020. Městský soud v těchto rozsudcích neodpověděl na otázku, zda mohou auditní výstupy bez dalšího představovat důvod pro zamítnutí žádosti žalobkyně; pouze je označil za relevantní. Auditní výstupy nejsou právně závazné, mají povahu přípravného aktu (rozhodnutí Tribunálu EU ve věci T-703/18, *Polsko v. Komise*, body 62 a 63), který se podobá protokolu o kontrole. Žalovaný se nezabýval závěry auditu ohledně střetu zájmů, přesto žalobkyni kladl k tíži střet zájmů.
22. Žalobkyně spatřovala diskriminaci v preventivním zamítnutí žádosti, čímž žalovaný stanovil novou dotační podmínku nemající oporu v právních předpisech. U všech dotací spolufinancovaných z evropských fondů totiž hrozí, že je Evropská komise odmítne proplatit členskému státu. Auditní výstupy toto riziko zvyšují pouze zdánlivě, protože jsou pouze přípravným aktem.

23. Žalovaný v duplice nejdřív rozvinul argumentaci, kterou soudu předložil již v jeho vyjádření. Následně se ohradil proti rozsudkům městského soudu ve skutkově a právně obdobných věcech jiných společností spadajících do koncernu Agrofert. Zejména uvedl, že jím citované rozsudky jsou založeny na nesprávných právních závěrech, v jejichž důsledku rozhodnutí žalovaného soud zrušil. Městský soud měl opakovaně nezohlednit skutečnou povahu auditních výstupů, resp. to, že žalovaný nemohl postupovat v rozporu s těmito výstupy, jinak by ohrozil financování celého Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. Dle žalovaného Evropská komise v rámci auditu jednoznačně vymezila podmínky, za nichž nelze čerpat finanční prostředky z unijního rozpočtu na projekty a za nichž ze strany žalovaného nemají být Evropské komisi předkládány žádosti o proplacení výdajů, jelikož takový postup bude považován za nesrovnalost. Žalovaný dále zdůrazňuje, že pokud do v napadeném rozhodnutí popsal skutečný důvod zamítnutí žádosti, tj. nemožnost schválení žádosti pro rozpor se závěry Evropské komise, a pro ohrožení celého operačního programu, je zřejmé, že v souladu se zásadou hospodárnosti řízení již nemusel odůvodňovat zamítnutí z dalších hledisek.

III. Posouzení žaloby

24. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje i všechny ostatní formální náležitosti na ni kladené. V rozsahu žalobních bodů [(§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.)), pak přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
25. O podané žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání, neboť postupoval podle § 51 odst. 2 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Soud rovněž neshledal potřebu provádět dokazování – ve věci bylo možné vyjít z podkladů obsažených ve správním spise.
26. Mezi účastníky soudního řízení správního je sporné, zda žalovaný mohl žádost o dotaci zamítnout s odkazem na nevyplacení dotace z fondu EU. Tento předpoklad žalovaný založil na závěrech auditu, jež zjistily existenci střetu zájmů Ing. B., takže ve své podstatě zamezily možnosti žádat o proplacení výdajů z Evropského fondu pro regionální rozvoj.
27. Soud předesílá, že v obdobných případech jiných společností patřících do koncernu Agrofert již rozhodoval; k tomu srov. rozsudky ze dne 20. 12. 2022, č. j. 10 A 129/2021-183, č. j. 14 A 223/2021-142, č. j. 18 A 105/2021-173 ad. Ani v tomto případě se od již několikrát vyslovených závěrů neodklonil, a to navzdory argumentům, které žalovaný snesl v duplice. Ostatně, i pokud by výhrady žalovaného byly pravdivé, stále platí, že deficitní odůvodnění správního rozhodnutí nelze dohnat ve vyjádření k žalobě (např. rozsudek ze dne 6. 12. 2012, č. j. 9 Afs 52/2012-31).
28. V první řadě soud odmítá námitku žalobkyně, že žalovaný zasáhl do jejího legitimního očekávání, protože potvrdil splnění formálních náležitostí a podmínek přijatelnosti, poté ukončil věcné hodnocení projektu a dospěl k závěru, že projekt splňuje zásady hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti. A navzdory všem těmto okolnostem pak žalovaný zamítl žádost o dotaci. Žalovaný měl dle žalobkyně navíc porušit § 8 odst. 1 správního řádu, protože v řízení o žádosti zastával jiný názor, než který zastávala Česká republika v auditní proceduře.
29. Podle § 14 odst. 1 rozpočtových pravidel není na dotaci nebo návratnou finanční výpomoc právní nárok, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Rozšířený senát Nejvyššího

správního soudu (NSS) v rozsudku ze dne 30. 9. 2015, č. j. 9 Ads 83/2014-46, bod 29, konstatoval, že nemá-li žadatel o dotaci či návratnou finanční pomoc na její poskytnutí žádný právní nárok, nemůže její poskytnutí legitimně očekávat ve smyslu ochrany ústavního práva na majetek. Legitimní očekávání vzniká až poté, co žalovaný rozhodne o přiznání dotace podle § 14 odst. 4 zákona o rozpočtových pravidlech (rozsudek NSS ze dne 15. 6. 2018, č. j. 5 Afs 7/2018-39, bod 25). Žalobkyni dotace přiznána nebyla, protože jí nesvědčilo legitimní očekávání směřující k poskytnutí dotace.

30. Jestliže se žalobkyně dovolává odlišného přístupu správních orgánů v průběhu auditu oproti řízení o žádosti, odkazuje soud na výše citovaný rozsudek rozšířeného senátu NSS 9 Ads 83/2014, bod 31, dle něhož žadatel nemá právo na „výsledek“, ale na „řádný proces“ s ním související, který je určen právními předpisy, podmínkami danými v dokumentech, na které právní tituly poskytnutí dotace odkazují, respektive základními procesními zásadami určujícími postup orgánů veřejné moci v právním státě. Žalobkyni tedy nemohlo nikdy v průběhu neskončeného řízení vzniknout legitimní očekávání na „výsledek“, tj. na přiřknutí dotace, o kterou žádala.
31. Tuto námitku tedy soud neshledal důvodnou.
32. Soud dále podotýká, že Operační program slouží k čerpání finančních prostředků z Evropského fondu pro regionální rozvoj v programovém období let 2014 až 2020. Poskytnutí finanční podpory probíhalo dle kapitoly 6. 2. Metodického pokynu finančních toků programů spolufinancovaných z Evropských strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského námořního a rybářského fondu na programové období 2014 – 2020 tak, že příjemce dotace nejprve uhradil způsobilé výdaje ze svého, následně požádal žalovaného o vyplacení finanční podpory z rozpočtu České republiky určeného k předfinancování příspěvku z rozpočtu Evropské unie, a Česká republika po uskutečnění projektu a jeho kontrole požádala Evropskou komisi o vyplacení finančních prostředků z fondu Evropské unie. Jedná se o systém sdíleného řízení dle nařízení č. 1303/2013 mezi Evropskou unií a jejím členským státem.
33. Soud dává za pravdu žalobkyni, že z žádného právního předpisu, výzvy nebo dotačních podmínek přímo nevyplyvá, že by dotace v určitých případech nemohla být vyplacena čistě ze státního rozpočtu. Odkaz žalovaného na bod 5. 1. 6. pravidel spolufinancování není případný, protože se dle bodu 5. 2. týká příjemců v regionu hl. m. Prahy, což žalobkyně není. Soud míní, že může nastat situace, kdy žadatel obdrží dotaci ze státního rozpočtu, ale Evropská komise následně finanční prostředky z evropského fondu neposkytne dle čl. 85 nařízení č. 1303/2013 pro rozpor žádosti s unijním právem. Tato skutečnost sama o sobě nezakládá příjemci dotace povinnost vrátit poskytnutou dotaci, což žalovaný plamenně spochybňuje v jeho duplice. Česká republika se může rozhodnout dle čl. 137 odst. 2 nařízení č. 1303/2013, že v takovém případě poskytne úhradu ze svého rozpočtu (opatření Tribunálu Soudního dvora Evropské Unie ze dne 2. 9. 2020, ve věci T-613/19, *ENIL Brussels Office and Others v. Commission*, bod 36), a může napadnout rozhodnutí Evropské komise o žádosti ČR o platbu před Soudním dvorem Evropské unie. Shodný názor zastává samotná Evropská komise ve svých vyjádřeních ze dne 6. 5. 2021, bod 69, a ze dne 9. 2. 2022, bod 9. Uvedené však nic nemění na posouzení nyní napadeného rozhodnutí, a to s ohledem na skutkové okolnosti této věci.
34. Žalovaný zamítl žádost o dotaci pro obsah a závěry auditu, resp. dopisu follow-up. Tyto, v konečném důsledku klíčové podklady, ovšem blíže nehodnotil. Tzn., žádost zamítl jen pro způsob financování. Přitom však pominul, že faktický důvod pro zamítnutí žádosti

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

představuje následek určité právní skutečnosti. V nyní posuzované věci byl touto rozhodnou skutečností střet zájmů. Takto také žalovaný na s. 2 napadeného rozhodnutí nejprve správně uvedl, že musí při posuzování žádosti zkoumat střet zájmů dle § 4c zákona o střetu zájmů. Následně však na s. 6 až 9 napadeného rozhodnutí s odkazem na princip prevence zamítl žádost o dotaci, protože projekt nemohl být dle auditních výstupů hrazený z finančních prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj a střetem zájmů se vůbec nezabýval, naopak opakovaně výslovně uvedl, že střet zájmů posuzovat nebude. V uvedeném však významně pochybil a zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti.

35. Soud uvádí, že postup žalovaného by byl ospravedlnitelný pouze tehdy, jestliže by bylo postaveno na jisto, že poskytnuté finanční prostředky nebudou unijními orgány proplaceny. Jakkoli zákon o rozpočtových pravidlech, ani Výzva výslovně nezakotvují, že žádosti o dotaci nebude vyhověno, pokud bude chybět zdroj financování, nelze vyloučit, že předpoklad krácení prostředků může vést k nepřiznání dotace. Jak správně uvádí žalovaný, Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost byl vyhlášen jako dotační program financovaný z Evropského fondu pro regionální rozvoj a jako takový, tj. financovaný z unijních prostředků, byl také českou vládou a Evropskou komisí schválen (srov. s. 2 napadeného rozhodnutí). Projekty z tohoto programu tak nemají být primárně financovány ze státního rozpočtu, ten se na financování dotací jen spolupodílí. Nad rámec těchto úvah pak soud upozorňuje, že žalovaný již v napadeném rozhodnutí poukázal také na pravidla spolufinancování, na něž odkazuje Výzva v bodě 7¹. Ty v bodě 5.1.6 stanoví, že u ostatních příjemců, čímž jsou zjednodušeně řečeno myšleny neveřejné (podnikatelské) subjekty, nebude státní rozpočet „poskytovat žádné prostředky na spolufinancování a příjemce bude hradit celou národní část spolufinancování“.
36. Soud rovněž nezpochybňuje odkaz žalovaného na čl. 122 odst. 2 nařízení č. 1303/2013, podle něhož jsou členské státy povinny předcházet nesrovnalostem, tj. postupovat i preventivně. V této souvislosti soud taktéž rozumí podpůrnému odkazu žalovaného na § 45 odst. 2 rozpočtových pravidel, resp. § 26 odst. 1 písm. a) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, a na něj navazující vyhlášku č. 416/2004 Sb., jež rovněž zdůrazňují povinnost prevence, resp. hospodárného nakládání s rozpočtovými prostředky. Tato ustanovení mohou být jistě relevantní v situaci, pokud by měly být „dotčeny“ prostředky státního rozpočtu.
37. Soud však opakuje, že k zamítnutí žádosti žalobkyně z důvodu uvedených v napadeném rozhodnutí by mohl žalovaný přistoupit pouze tehdy, pokud by existoval jednoznačný a především definitivní a právně závazný dokument, který by uzavíral, že ke střetu zájmu došlo a že Evropská unie neproplatí žádné dotační prostředky zasažené touto nesrovnalostí. V takovémto případě by totiž žalovaný ve svém důsledku poskytoval žadateli finanční prostředky ze státního rozpočtu, neboť by musel být srozuměn s tím, že z původního zdroje financování (tj. z Evropského fondu pro regionální rozvoj) nebudou proplaceny. Pro posouzení nyní projednávané žaloby je však stěžejní, že v době rozhodování žalovaného závěry evropských orgánů nebyly definitivní.

¹ Pravidla spolufinancování Evropských strukturálních a investičních fondů v programovém období 2014-2020 [online]. Ministerstvo financí, červenec 2014. Dostupné dne 28. 2. 2023 z: <https://irop.mmr.cz/IROP/media/SF/Microsites/IROP/Dokumenty/PRAVIDLA%20SPOLUFINANCOV%20c3%81N%c3%8d%20ESIF%20V%20PROGRAMOV%c3%89M%20OBDOB/Pravidla-spolufinancovani-evropskych-fondu-v-PO-2014-2020.pdf>.

38. Soud vychází ze skutečnosti, že ani Tribunál Soudního dvora Evropské unie auditní výstupy za definitivní (a žalovatelný) akt nepovažuje. To potvrdil mj. v rozhodnutí ze dne 14. 9. 2022, ve spojených věcech T-101/21 a T-213/21, *Primagra a.s. a Mlékárna Hlinsko a.s. proti Komisi*. V těchto případech posuzoval žaloby společností z koncernu Agrofert napadající tentýž follow-up dopis z 22. 10. 2020. A dovedl, že tento dopis nevyvolává žádné závazné právní účinky, a není proto žalovatelný (žaloby odmítl jako nepřipustné). Tribunál uvedl, že dopis jen navazoval na auditní zjištění a doporučení. V bodě 61 pak výslovně uvedl, že v dopise nebyla přijata rozhodnutí zakazující poskytování dotací společnostem z koncernu Agrofert. Zdůraznil též, že ČR byla oprávněna napadat auditní výstupy až do definitivního rozhodnutí o pozastavení plateb, resp. do aplikace finančních korekcí postupem dle čl. 142, resp. čl. 145 nařízení č. 1303/2013. Až ty vyvolávají závazné právní účinky (srov. body 80 a 82 rozhodnutí Tribunálu). Soud tedy přisvědčuje žalobkyni, že auditní výstupy mají povahu přípravného aktu (srov. též rozhodnutí Tribunálu ve věci T-703/18, *Polsko v. Komise*, body 62 a 63, jež se týkalo napadení závěrečné zprávy o auditu). V českém prostředí by bylo možné takový akt připodobnit k protokolu o kontrole shrnujícímu kontrolní zjištění; ani ten není nezpochybnitelným důkazem (např. rozsudek NSS ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013-35).
39. Definitivní rozhodnutí – v jiné související věci – bylo vydáno až 26. 1. 2022 (prováděcí rozhodnutí č. CCI 2014CZ16RFOP001; viz též bod 38 rozhodnutí Tribunálu), tj. až po vydání napadeného rozhodnutí v nynější věci, k němuž došlo v říjnu 2021. S ohledem na § 75 odst. 1 s. ř. s. však soud k tomuto rozhodnutí nyní přihlížet nemůže a jeho existence je tak pro nynější řízení irelevantní. Oproti právě cit. rozhodnutí nejsou auditní výstupy konečným rozhodnutím Evropské komise o finanční opravě dle čl. 85 nařízení č. 1303/2013. Auditní výstupy jsou jen výsledkem šetření provedeného podle čl. 75 odst. 1 nařízení č. 1303/2013, které spočívá v kontrole provádění konkrétních operačních programů stran jejich účinnosti.
40. Soud nepřehlédl, že v srpnu 2021 (před vydáním nyní napadeného rozhodnutí) byl českým orgánům doručen tzv. interruption letter – dopis o přerušení plateb dle čl. 83 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1303/2013, jenž se nachází i ve správním spise. Žalovaný ovšem na tento dopis v odůvodnění svého rozhodnutí blíže nereagoval, odvolával se primárně na auditní výstupy. Tento dopis nadto nelze vnímat jako akt obsahující definitivní závěry Evropské komise. Jakkoli je tento akt žalovatelný (srov. bod 66 posledně citovaného rozhodnutí Tribunálu), nadále představuje akt předčasný, mající jen dočasné účinky (nanejvýš 6 měsíců). Je tak srovnatelný spíše s předběžným opatřením, než definitivním rozhodnutím. V tomto dopise se ostatně uvádí, že případ vyžaduje další ověřování – závěry ještě zjevně nebyly definitivní.
41. V době rozhodování žalovaného tudíž nebyly známy žádné definitivní závěry Evropské komise stran pozastavení plateb či finančních korekcí, a proto měl žalovaný v případě žalobkyně náležející do koncernu Agrofert existenci střetu zájmů zkoumat. Soud zdůrazňuje, že způsob financování (případné neproplacení prostředků) představuje následek určité právní skutečnosti, zde v podobě existence střetu zájmů podle § 4c zákona o střetu zájmů, potažmo čl. 61 finančního nařízení. Hodnocení této skutečnosti ale žalovaný zcela pominul, přestože měl dle § 4c zákona o střetu zájmů ověřit, zda žalobkyně vskutku byla obchodní společností, v níž Ing. A. B. nebo jím ovládaná osoba vlastní alespoň 25% podíl na účasti v obchodní společnosti. Zdejší soud ostatně již ve výše citovaném rozsudku 18 A 6/2020, uvedl, že je na poskytovateli dotace (žalovaném), aby řádně posoudil, zda je v případě žadatele o dotaci (žalobkyně) splněna podmínka uvedená v

§ 4c zákona o střetu zájmů (jakkoli se citovaný rozsudek týkal ochrany proti nečinnosti s vydáním rozhodnutí o žádosti jiné společnosti z koncernu Agrofert, jež byla odůvodňována probíhajícím auditem, některá jeho východiska jsou, stejně jako v případě rozsudku 14 A 49/2020, přenositelná i na nynější věc).

42. Soud samozřejmě nepřehlédl, že v uvedených rozhodnutích (řešících nečinnostní žaloby) již akceptoval, že probíhající audit a jeho závěry jsou nepochybně relevantní pro rozhodování žalovaného o žádostech společností z koncernu Agrofert. Auditní řízení totiž fakticky řešilo

otázku rozhodnou i pro posouzení žádosti žalobkyně, tedy zda Ing. A. B. ve smyslu § 4c zákona o střetu zájmů (potažmo čl. 61 finančního nařízení) ovládá svěřenské fondy a prostřednictvím nich i společnosti skupiny Agrofert. Rozvedl také, že dopad auditních zjištění se neomezuje jen na dříve vykázané finanční prostředky k financování projektů, jež jsou v auditním řízení konkrétně šetřeny, jelikož závěry auditorů se mohou zprostředkovaně vztahovat i na administraci nových žádostí o dotace, u nichž je potřeba posuzovat tytéž nebo obdobné otázky. V rozsudku sp. zn. 18 A 6/2020, bod 57, zdejší soud ovšem také jednoznačně zdůraznil, že závěry auditu nejsou národní orgány v jiných řízeních formálně vázány a ve svých zjištěních se mohou opírat i o jiné skutečnosti (výsledky auditu nutně nemusí být jediným a nepochybnitelným podkladem). K poukazu žalovaného na rozsudky zdejšího soudu ve věcech nečinnostních žalob, jež mu po ukončení základní fáze auditní procedury ukládaly o žádostech společností z koncernu Agrofert rozhodnout, je pak nutné rovněž upozornit, že to byl sám žalovaný, který vyčkával právě na auditní závěry (a tím svou nečinnost odůvodňoval). Žalovaný nepoukazoval na žádné další skutečnosti (rozsudek 18 A 6/2020, bod 76), přičemž soudy předpokládaly, že auditní výstupy bude dále hodnotit.

43. Žalovaný samozřejmě mohl a měl k auditním zjištěním přihlížet a mohl z nich nepochybně vycházet. Již v opakovaně citovaných „nečinnostních“ rozsudcích zdejší soud dovodil, že v případě probíhajícího auditního řízení, potažmo existence konkrétních zjištění ze strany Evropské komise, může být namísto již preventivně předcházet možnému krácení finančních prostředků, k němuž by následně s velkou pravděpodobností stejně došlo, neboť takový přístup lze považovat za rozumný a efektivní. V tomto ohledu soud opakovaně poukázal také na odpovědnost členských států podle čl. 74 odst. 1 nařízení č. 1303/2013 v oblasti řízení, kontroly a auditu, když podle odstavce druhého tohoto ustanovení platí, že členské státy musí zajistit účinné fungování systémů řízení a kontroly programů. To nepochybně, i s ohledem na Ústavním soudem zdůrazněné závazky členských států z pohledu unijní právní úpravy (viz výše), znamená, že členské státy musí postupovat tak, aby si při administraci operačních programů počínaly plně v souladu se zněním, ale i smyslem unijních předpisů, vč. toho, jak jsou tyto unijními orgány vykládány. Takový postup v obecné rovině konvenuje rovněž požadavku ochrany veřejného zájmu, zde v podobě řádného nakládání s unijními i národními finančními prostředky, a také ochraně hospodářské soutěže na vnitřním trhu.
44. Nadále však platí, že střet zájmů byl klíčovou otázkou případu a žalovaný se této právně a skutkově náročné úvaze nemohl vyhnout s odkazem na neposkytnutí finančních prostředků z fondu Evropské unie, jestliže o tomto neposkytnutí nebylo definitivně rozhodnuto. Bylo na žalovaném, aby se použitelností závěrů auditu blíže zabýval a sám je vyhodnotil, a to zvláště na podkladě námitek žalobkyně uvedených ve vyjádření k podkladům rozhodnutí. V tomto ohledu žalovanému nic nebránilo posuzovat průběh auditní procedury a věcnou správnost auditních závěrů z hlediska jejich dopadů na jím

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

řešenou věc. Žalovaný se ovšem střetem zájmů, ačkoli sám v napadeném rozhodnutí konstatoval, že jde o rozhodnou skutečnost hodnotící procedury, vůbec nezabýval. Nedostatek důvodů byl v tomto případě natolik závažný, že vyloučil soudní přezkum napadeného rozhodnutí v části týkající se splnění podmínek § 4c zákona o střetu zájmů (rozsudek rozšířeného senátu NSS 9 Ads 83/2014, bod 32). Napadené rozhodnutí je v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobkyně sice namítala nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost, soud nicméně není právním hodnocením žalobkyně vázán (*iura novit curia*).

45. Žalovaný bude muset v novém rozhodnutí náležitě posoudit střet zájmů dle § 4c zákona o střetu zájmů, tj. vyložit jednotlivé zákonné podmínky a podřadit pod ně svá skutková zjištění. Podkladem nového rozhodnutí mohou být auditní výstupy (srov. rozsudek 18 A 6/2020, bod 53 a násl.) nebo rozhodnutí Evropské komise ze dne 9. 8. 2021 o přerušení platební lhůty. Soud však opakuje, že auditní výstupy nejsou konečným rozhodnutím Evropské komise o finanční opravě dle čl. 85 nařízení č. 1303/2013, ale výsledkem šetření provedeného podle čl. 75 odst. 1 nařízení č. 1303/2013, které spočívá v kontrole mechanismů provádění konkrétních operačních programů stran jejich účinnosti. Rozhodnutí Evropské komise o přerušení platební lhůty je pak předběžným opatřením, na jehož základě nelze předjímat rozhodnutí o finanční nápravě. Auditní výstupy a rozhodnutí o přerušení platební lhůty nelze považovat za rozhodnutí o předběžné otázce, která by žalovaného zavazovala k zamítnutí žádosti dle § 57 odst. 3 správního řádu (obdobně usnesení Tribunálu ve věci T-703/18, *Polsko v. Komise*, body 61 až 63; shodně vyjádření Evropské komise ze dne 6. 5. 2021, body 44 a 47). Jde o důkazy, které podléhají volnému hodnocení žalovaného dle § 50 odst. 4 správního řádu. Žalovaný proto nemůže auditní výstupy nebo důvody pro přerušení platební lhůty mechanicky a bez dalšího převzít, ale musí posoudit přijatelnost těchto důkazů a jejich důkazní hodnotu, tzn. objasnit, proč jsou závěry auditorů nebo Evropské komise hodnověrné a proč je lze, nebo nelze použít v posuzované kauze.
46. Soud dodává, že žalovaný jistě bude moci přihlédnout i k následnému vývoji celé věci, zejména pak k definitivnímu zastavení plateb. I takový akt bude ovšem nutné posoudit a vypořádat se s případnými námitkami, které mohou zpochybnit použitelnost takového rozhodnutí. Bude případně povinen řešit i další vývoj, tj. např. konec Ing. B. jako předsedy vlády, a to jak z hlediska okamžiku, k jakému splnění dané podmínky absence střetu zájmů posuzuje (k okamžiku podání žádosti o dotaci či k okamžiku rozhodování žalovaného), do jaké míry se v takovém případě dopady pozastavení plateb uplatní, popřípadě i z hlediska možného vlivu Ing. B. v průběhu vytváření dotačních podmínek, či dosavadní administrace žádosti (k tomu viz též rozsudek zdejšího soudu ze dne 24. 10. 2022, č. j. 18 A 27/2022-58, bod 42)
47. Jestliže je tedy v této části napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, nemůže soud jako první hodnotit důkazní hodnotu auditních závěrů v řízení o žádosti, neboť by tím nahradil úvahy žalovaného. Totéž platí v případě posuzování splnění podmínek dle § 4c zákona o střetu zájmů, neboť tato úvaha v napadeném rozhodnutí zcela chybí a soud ji nemůže nahradit. Stejnětak je třeba postupovat i ve vztahu k námitce podjatosti auditorů pro jejich politické mínění.
48. Soud se dále zabýval tvrzeným překročením pravomoci Evropské komise. Smysl a účel auditu spočívá v ochraně finančních zájmů EU prostřednictvím kontroly řídicích a kontrolních systémů členského státu ze strany Evropské komise. Pro dosažení tohoto cíle nepostačuje pouhá abstraktní kontrola souladu vnitrostátního procesu poskytování dotací

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

s právem EU. Evropská komise musí též zkoumat, jakým způsobem jsou dotační pravidla fakticky naplňována, protože právě tato skutečnost má přímý dopad na rozpočet Unie. Pravomoc Evropské komise je založena § 75 odst. 1 a 2 nařízení č. 1303/2013. Evropská komise jednala v mezích své pravomoci, když provedla audit konkrétních projektů, na jehož základě přijala auditní výstupy. Shodný názor zastává Ústavní soud v nálezu Pl. ÚS 4/17, bod 101: *„Namítá-li proto vedlejší účastnice, že Evropská komise v Auditní zprávě nemůže vykládat vnitrostátní právo České republiky, je třeba v návaznosti na čl. 1 odst. 2 a čl. 10a Ústavy uvést, že je úkolem Evropské komise (jinak může čelit žalobě na nečinnost podle čl. 265 SFEU) dohlížet pod kontrolou Soudního dvora EU na uplatňování práva EU (čl. 17 odst. 1 SEU) všemi vhodnými prostředky. Z hlediska čl. 10a Ústavy nelze za jeho porušení považovat to, že Evropská komise sleduje, jak jsou prováděny unijní předpisy v podmínkách členského státu, a to zejména na základě poznatků o jejich (přímé či zprostředkované) aplikaci správními úřady a soudy“* (zvýraznění doplněno).

49. Ohledně práva žalobkyně na obhajobu soud uvádí, že auditní výstupy byly součástí správního spisu a žalobkyně se k nim mohla vyjádřit před vydáním napadeného rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu. V tomto ohledu nebyla žalobkyně zkrácena na svém právu (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 3. 2005, sp. zn. II. ÚS 329/04). Žalovaný se však nevypořádal s většinou námitek žalobkyně týkajících se přijatelnosti a věcné správnosti auditních výstupů. Žalovaný tímto postupem upřel žalobkyni účinnou obranu proti podkladu rozhodnutí, který nemohla pro neúčast v auditním procesu zpochybnit jiným způsobem než v řízení o žádosti. Soud této části žalobního bodu přisvědčil.
50. Jestliže se žalobkyně dovolává rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje dne 26. 9. 2019, o předběžné otázce, že Ing. A. B. neovládá společnosti náležející do koncernu Agrofert, tak v novém rozhodnutí se bude muset žalovaný vypořádat i s touto námitkou. Soud proto pouze okrajem připomíná, že již v rozsudku 18 A 6/2020, bod 67, uvedl, že na: *„výše uvedeném závěru ničeho nemění ani žalobcem předložené rozhodnutí KÚSK, které dospělo k závěru, že nebylo prokázáno žádné jednání Ing. A. B., které by svědčilo o tom, že se dopustil přestupku podle § 23 odst. 1 písm. b) zákona o střetu zájmů. K tomu je potřeba předně uvést, že příslušný orgán rozhodoval pouze ve věci přestupku podle § 23 odst. 1 písm. b) zákona o střetu zájmů, tedy ve věci jednání, jež mělo být v rozporu s § 4a odst. 1 zákona o střetu zájmů, omezujícího „vlastnictví médií“ veřejnými funkcionáři, a nijak se přímo nevyjadřoval k naplnění podmínky § 4c zákona o střetu zájmů z pohledu rozhodování o poskytnutí dotace. Jeho závěry tudíž nejsou pro nyní posuzovanou věc rozhodující. [...] neohledě na skutečnost, že tyto závěry byly zpochybněny i NSZ, jež rozhodnutí KÚSK označilo za nezákonné, byť nakonec nejvyšší státní zástupce nepodal žalobu ve veřejném zájmu podle § 66 odst. 2 s. ř. s.“* (zvýraznění doplněno).

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

51. Soud tak s ohledem na vše výše uvedené na tomto místě shrnuje a uzavírá, že důvod zamítnutí žádosti o dotaci spočívající v předpokladu, že Evropská unie prostředky dotace neproplatí, v této věci neobstál. V době rozhodování žalovaného totiž ani nebylo postaveno najisto, zda unijní orgány budou ČR dotace krátit, popřípadě že rozhodnou o pozastavení plateb a projekty financované z tohoto programu by tak byly financovány ze státního rozpočtu.
52. V takovém případě se měl žalovaný splněním podmínky § 4c zákona o střetu zájmů (existencí střetů zájmů z důvodu působení Ing. B. v pozici předsedy vlády) zabývat sám.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Mohl vyjít z auditních zjištění Komise, musel je ovšem zhodnotit a v tomto ohledu vypořádat veškeré námitky žalobkyně proti použitelnosti a věcné správnosti těchto zjištění, což neučinil. Střet zájmů přitom byl klíčovou otázkou případu a žalovaný se této právně a skutkově náročné úvaze nemohl vyhnout s odkazem na neposkytnutí finančních prostředků z fondu Evropské unie, jestliže o tomto neposkytnutí nebylo definitivně rozhodnuto. Soud samozřejmě rozumí složité situaci žalovaného, který se ocitl takříkajíc mezi „mlýnskými kameny“, kdy musel o žádostech v rozumné lhůtě rozhodnout a zároveň musel brát v potaz i auditní výstupy (aniž ovšem ty byly právně závazné). To ho však nezbavovalo odpovědnosti za řádné a úplně posouzení věci, jež v situaci, kdy o pozastavení plateb dosud nebylo formálně rozhodnuto, vyžadovalo náležité zhodnocení auditních závěrů – pro žalovaným zvolené „ulehčení“ jeho rozhodování tak již soud pochopení nemá.

53. Konečně zbývá dodat, že popsané závěry samozřejmě nelze vykládat tím způsobem, že žalobkyni či dalším společnostem z koncernu Agrofert mají být dotace přiznány, nedostatky rozhodnutí žalovaného pouze nyní soudu znemožnily učinit definitivní závěr. Ten bude možné učinit až poté, co žalovaný řádně a přezkoumatelně odpoví na všechny výše rozvedené otázky. V případném navazujícím soudním přezkumu pak bude soud samozřejmě oprávněn posuzovat i relevanci závěrů Komise o existenci střetu zájmů Ing. B., resp. o pozastavení plateb v rámci operačního programu na tento konkrétní případ.
54. Soud závěrem uvádí, že řízení nepřerušil dle § 48 odst. 1 písm. b) s. ř. s. (výrok I). Neshledal, že by zde byla splněna kritéria *CILFIT* podle rozsudku Soudního dvora EU ze dne 6. 10. 1982, ve věci 283/81, body 13, 14, 16 a 21, k položení předběžné otázky. Soudní dvůr se zabýval platností a povahou auditních výstupů v usnesení Tribunálu ve věci T-703/18, *Polsko v. Komise*, body 61 až 63, kde uvedl, že závěrečná zpráva o auditu byla vydána v souladu s čl. 5 odst. 1 Smlouvy o ES a byla pouze předběžným posouzením právní otázky. Jedná se o *acte éclairé*, tedy věc, kterou již Soudní dvůr v nějakém řízení řešil. Ve zbytku se jedná o *acte clair*, což znamená, že použití práva EU je v případě žádosti natolik zřejmé, že neponechává prostor pro žádnou rozumnou pochybnost o způsobu vyřešení žalobkyní navržených otázek. Ustanovení čl. 72 až 75 nařízení č. 1303/2013 nebrání výkonu práva žalobkyně na obhajobu, protože se týkají procedury, v níž žalobkyně vůbec nevystupuje. Požadavkem čl. 61 finančního nařízení na přijetí národní úpravy střetu zájmů se zabýval Ústavní soud v nálezu Pl. ÚS 4/17, body 104, 105 a 108. Dle Ústavního soudu je znění čl. 61 finančního nařízení abstraktní a vyžaduje konkrétní vnitrostátní úpravu, k jejímuž přijetí přímo zavazuje. Dle čl. 61 odst. 1 finančního nařízení ke vzniku střetu zájmů postačuje zpochybnění nestranného a objektivního výkonu funkcí účastníka finančních operací vymezeného v kapitole 4 hlavě IV. finančního nařízení, včetně vnitrostátních orgánů na všech úrovních, podílející se na plnění rozpočtu v přímém, nepřímém a sdíleném řízení, včetně přípravy na tuto činnost, na auditu nebo na kontrole.
55. Z výše uvedených důvodů soud shledal žalobu důvodnou. Napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Soud o věci rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 76 odst. 1 s. ř. s.
56. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Náhrada nákladů sestává ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč, odměny za 3 úkony právní služby (převzetí zastoupení, podání žaloby, replika) dle § 11 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (**advokátní tarif**), ve výši 3 100 Kč za úkon [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], tj. celkem 9 300 Kč, a z náhrady hotových výdajů za tři

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

úkony v částce 300 Kč za úkon, tj. celkem 900 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Vzhledem k tomu, že právní zástupkyně žalobkyně osvědčila, že je plátcem DPH, náleží žalobkyni dále částka odpovídající sazbě daně ve výši 21 %, vypočtená z odměny za zastupování a náhrad, ve výši 2 142 Kč. Celkem tedy žalobkyni náleží 15 342 Kč.

Poučení:

Proti výroku I tohoto rozhodnutí není kasační stížnost přípustná [§ 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s.].

Proti zbylým výrokům tohoto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha, 28. února 2023

JUDr. PhDr. Štěpán Výborný, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.